

તમામ પ્રકારના દિવ્યાંગોને સમર્પિત માસિક સમાચાર પત્ર

વિકલાંગ મિત્ર

તંત્રી : ભરતભાઈ આર. પટેલ

VIKLANG MITRA MONTHLY

● વર્ષ : ૧૪ ● અંક : ૯ ● ૫ જુન-૨૦૧૮ ● વાર્ષિક લવાજમ રૂ.૫૦/- ● આજીવન લવાજમ રૂ.૧૦૦૦/- ● પાના - ૪

બેટર ધેન નોર્મલ : હિતેશ રામચંદાની

શાનદાર ઓડિટોરિયમ હકડેઠઠ ભરાયું છે. સામે આઈટી ઈન્ડસ્ટ્રીના તેજસ્વી એન્જિનિયરો અને બીજા લોકો ઉત્સુક ચહેરે બેઠા છે. મંચ પર વિરાટ ડિજિટલ સ્ક્રીન પર જુદી જુદી ઈમેજ્સ ફલેશ થઈ રહી છે. થોડી વારમાં એક યુવાન મંચ પર આવે છે. પાતળિયો બાંધો, ટ્રિમ કરેલી દાઢી, ચમકતી આંખો પર ચશ્માં. તમે નોંધો છો કે એની ચાલ નોર્મલ નથી, જુદી છે. યુવાન પોતાની જીવનની વાતો શેર કરવાનું શરૂ કરે છે અને તરત એક વાત પ્રસ્થાપિત થઈ જાય છે કે હા, આ યુવાન નોર્મલ નથી જ. એ નોર્મલ કરતાં અલગ છે. અલગ નહીં, બહેતર છે. બેટર ધેન નોર્મલ !

આ છવ્વીસ વર્ષના યુવાનનું નામ છે, હિતેશ રામચંદાની. ચકિત કરી દે એવી છે એની જીવનની કહાણી. આપણને થાય કે હિતેશ અત્યારે પોતે જે છે તે બનવા માટે, પોતે જ્યાં છે સ્તરે પહોંચવા માટે કેટલી પ્રયંસ મહેનત કરી હશે, પોતાના મનોબળ પાસેથી કેવું કમાલનું કામ લીધું હશે !

હિતેશને સેરેબ્રલ પાલ્સીની બીમારી છે. આ એક ન્યુરોલોજિકલ ડિસઓર્ડર છે. એમાં શરીરના સ્નાયુઓ મગજના આદેશો ઝીલી ન શકે, હલન ચલન કરી ન શકે, બોલી ન શકે. જાણે નિર્જીવ પોટલું પડ્યું હોય એમ પડ્યો રહે. ગરદન પરથી મસ્તક એક બાજુ લબડી પડ્યું હોય. બોલવા જાય તો મોંઢામાંથી અસ્પષ્ટ અવાજ નીકળે. કોઈ ખવડાવે તો ખાવાનું, કોઈ પીવડાવે તો પીવાનું, કોઈ મદદ કરે તો કુદરતી હાજતે જવાનું. ટૂંકમાં, સંપૂર્ણપણે પરાધીન જીવન. સેરેબ્રલ પાલ્સીમાં જો કે અલગ અલગ તીવ્રતાઓ હોય છે. આ રોગ ધરાવતા અમુક લોકોની તકલીફ અન્ય રોગીઓ કરતાં વત્તી-ઓછી હોઈ શકે.

હિતેશનાં જન્મની સાથે જ એનાં સિંગાપોરવાસી મા-બાપને ખબર પડી કે આપણે ત્યાં અપંગ બાળક જન્મ્યું છે. પોતાનું પહેલા બોળાનું સંતાન દુભાગ્યને સાથે લઈને અવતર્યું છે એવી પ્રતીતિ કોઈપણ મા-બાપને તોડી નાખવા માટે પૂરતી હોય છે, પણ મિસ્ટર એન્ડ મિસિસ રામચંદાનીએ નિશ્ચય કર્યો, કુદરતે પોતાનું કામ કરી લીધું. હવે આગળ શું કરવાનું છે એ આપણે નક્કી કરીશું ! સૌથી પહેલાં તો એમણે હિતેશને અપંગ ગણ્યો જ નહીં, પોતાનો દીકરો બીજા કરતાં કોઈપણ રીતે ઊતરતો છે એ વાત જ સ્વીકારી નહીં. અલબત્ત, વિચારવું એક વસ્તુ છે, વાસ્તવ સાથે પનારો પાડવો તદ્દન જુદી વસ્તુ છે. નાનકડા હિતેશને ગોદમાં લઈને દૂધની એક બોટલ પીવડાવવામાં એની મમ્મીને કલાકો વીતી જતા, કેમ કે હિતેશના ફેંફસા નબળાં હતાં એટલે જો સાવ ધીરેધીરે પ્રવાહી આપવામાં ન આવે તો શ્વાસ રુંધાઈ જાય.

ઘરમાં મા-બાપનો ભલે બસ્સો ટકા પ્રેમ અને તકેદારી હોય, પણ બહારની દુનિયાના સંપર્કમાં આવવાનું થાય ત્યારે મામલો બદલાઈ જતો હોય છે. હિતેશને બગીચામાં લઈ જવામાં આવે તો બીજા “નોર્મલ” બાળકો એની મજાક ઉડાવે. એ જાણે પરગ્રહનું પ્રાણી હોય કે અશ્પૃશ્ય હોય તે રીતે વર્તે. માસૂમ બાળકો અતિ કૂર બની શકતાં હોય છે! હિતેશ ચાર વર્ષનો થયો ત્યારે ઘરમાં બીજું બાળક અવતર્યું- એની નાનકડી મીઠડી બહેન. એ ભાખડિયાં ભરતી ભરતી ધીમેધીમે ડગલાં માંડવા લાગી ત્યારે હિતેશને

ભારે નવાઈ લાગતી. એને થાય કે આ આવડીક અમથી છોકરી જો બે પગે ચાલી શકતી હોય તો હું કેમ ન ચાલું શકું ? બહેનની સાથે હિતેશ પણ હાલકડોલક થતાં ચાલતાં શીખવાનું શરૂ કર્યું.

ડોક્ટરોએ અને મિત્રો સંબંધીઓએ સલાહ આપી કે હિતેશને અપંગ બાળકો માટેની સ્પેશિયલ સ્કૂલમાં બેસાડજો, પણ હિતેશનાં મા-બાપ મક્કમ હતા : ના, મારો દીકરો નોર્મલ બાળકોની સાથે જ ભણશે. સ્કૂલમાં હિતેશનો કલાસ છેક ત્રીજા માળે. સ્કૂલ તરફથી એને લિફ્ટનો ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી મળી હતી, પણ મા-બાપે કહ્યું : ના દીકરા, તું લિફ્ટ પણ નહીં વાપરે ને વ્હીલચેરનો ઉપયોગ પણ નહીં કરે. ભલે ગમે એટલું કષ્ટ પડે, પણ તારે ચડઉતર તો દાદરાથી જ કરવી પડશે. નાનકડો હિતેશ રોજ પગથિયાં પર અળસિયાંની જેમ ઘસડાતો, સરકતો, હાંફતો ત્રણ માળ ચડે ને ઉતરે. સ્ટુડન્ટસ અને ટીચર દંગ થઈને એને જોઈ રહે.

ભણવામાં હિતેશ ઠીકઠાક. પાસિંગ માર્ક્સ મળી જાય. ક્યારેક “એ” ગ્રેડ પણ આવે , ક્યારેક ફેલ પણ થાય, પણ હિતેશ હિંમત ન હારે. એ સાઈકલ ચલાવતાં પણ શીખ્યો અને સ્વીમીંગ કરતાં પણ શીખ્યો. જે શીખતા સાજાસારા છોકરાંને બે-ત્રણ અઠવાડિયાં થાય એ શીખતા હિતેશને મહિનાઓ લાગે. એકવાર એણે સ્પોર્ટ્સ ડે વખતે દોડવાની સ્પર્ધામાં ભાગ લીધો. શરૂઆતમાં ટીચરોએ ના પાડી, પણ હિતેશે બહુ વિનંતી કરી એટલે પરવાનગી આપી. કલ્પના કરો, જે છોકરો હજુ થોડા સમય પહેલાં સીધો ઊભો પણ રહી શકતો નહોતો અને જે હજુ વ્યવસ્થિત ચાલી શકતો નથી એ રનિંગ કોમ્પિટિશનમાં ભાગ લે છે ! હિતેશના પપ્પાએ કહ્યું, દીકરા, એક વાત યાદ રાખજે. ચેમ્પિયન એ નથી જે ફર્સ્ટ આવે છે, ચેમ્પિયન એ છે જે વારે વારે પડ્યા પછી પણ દર વખતે ઊભો થઈ શકે છે અને છેક સુધી ઝઝૂમે છે.

એવું જ થયું. હિતેશને બેલેન્સની અને બોડી-માઈન્ડ કો-ઓર્ડિનેશનની તીવ્ર સમસ્યા હોવાથી દોડવાની કોશિશ કરે ને ભફાંગ કરતો પડે. આવું કેટલીય વાર થયું. ઘૂંટણ છોલાઈ ગયાં, લોહી નીકળવા લાગ્યું, પણ એણે તંત ન છોડ્યો. ગમે તેમ કરીને એણે દોડનું અંતર તો પૂરેપૂરું કાપ્યું જ. કહેવાની જરૂર નથી કે રેસ પૂરી થઈ ત્યાં સુધીમાં એ સ્કૂલનો હીરો બની ચૂક્યો હતો.

તરૂણાવસ્થા નવી સમસ્યાઓ લઈને આવી. પોતાની ઉંમરના છોકરાઓને ગર્લફ્રેન્ડ્સ હોય, પણ હિતેશને જોઈને છોકરીઓ ક્યાં મોઢું મંચકોડે અથવા દયા ખાય. એક વાર એક છોકરાએ હિતેશને ધક્કો મારીને પછાડી દીધો. હિતેશને સમજાઈ ગયું કે ફિઝિકલ સ્ટેમિના વગર નહીં ચાલે. એણે જિમ જવાનું શરૂ કર્યું. યોગ સાધના અને ક્રિક બોલિંગને કારણે શરીરને સંતુલિત રાખવામાં, માઈન્ડ-બોડીનું કો-ઓર્ડિનેશન કરવામાં અને મસલ્સ મજબૂત કરવામાં ખૂબ ફાયદો થયો. હિતેશનો કોન્ફિડન્સ પણ વધ્યો. વચ્ચે એક વર્ષ માટે એ ટ્રીટમેન્ટ અને થેરાપી માટે ભારત આવ્યો. રોજ કમસે કમ પાંચ-છ કલાકની એની ટ્રેનિંગ ચાલતી, જેમાં જિમ, સ્પીચ થેરાપી, સ્વીમીંગ, યોગ બધું જ આવી ગયું. એક વર્ષ પછી એ પાછો સિંગાપોર ગયો ત્યારે એને જોઈને બધા હેરત પામી ગયા. હવે હિતેશ અત્યંત કષ્ટપૂર્વક, મોઢું વાંકુંચૂંકું કરીને પણ જે કંઈ બોલતો હતો તે સ્પષ્ટ સમજી શકાતું હતું. (અનુસંધાન પા.નાં. ૨ ઉપર)

તંત્રી સ્થાનેથી....

“વિકલાંગ મિત્ર” છેલ્લા દોઢેક વર્ષથી અનિવાર્ય સંજોગોને કારણે પ્રસિધ્ધ કરી શક્યા નથી. તે માટે અમે વાંચકો, શુભેચ્છક મિત્રો અને વિજ્ઞાપનદાતાઓને ક્ષમા પ્રાર્થીએ છીએ. વિકલાંગ મિત્રની વાંચકો અને શુભેચ્છક મિત્રો ટેલિફોન અને પત્રો દ્વારા સતત માંગણી કરતા હતા, કે ક્યારે પ્રસિધ્ધ કરો છો ? આ માંગણી અને તેની લોકપ્રિયતાના કારણે વિકલાંગ મિત્રને આ અંકથી નિયમિત પ્રસિધ્ધ કરવાના સંકલ્પ સાથે આપના કરકમલમાં મુક્તાં આનંદ અને ગૌરવની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

વિકલાંગો માટે સમાચારપત્ર કે સામયિક ચલાવવું ખરેખર કઠીન કામ છે. કારણકે આ પ્રવૃત્તિને સમાજ કે સરકારમાંથી કોઈ ખાસ પ્રોત્સાહન મળતું નથી, જેથી ઘણાં વિકલાંગો માટેનાં સામયિકો અને સમાચારપત્રો બંધ થઈ ગયા છે તે આપણે જાણીએ છીએ. આમ છતાં છેલ્લા પંદર વર્ષથી અમે સતત પ્રયત્નશીલ રહ્યા છીએ. આ પ્રયાસ સ્વરૂપે અમને ઘણા શુભેચ્છક મિત્રો મળ્યા, વિકલાંગોને પ્રેરણા અને માહિતી મળી, સરકાર અને સંસ્થાઓ વચ્ચે સંવાદની ભૂમિકા રચાઈ અને એક નવીન પ્રવૃત્તિ વિકલાંગ સમાજ માટે શરૂ થઈ. જે “વિકલાંગ મિત્ર” માટે ફળશ્રુતિ છે, સફળતા છે.

આ પંદર વર્ષની મજલ કાપતાં અમને ઘણા શુભેચ્છક મિત્રો મળ્યા છે, જે અમારે માટે ગૌરવ અને આનંદની વાત છે. જેમાં અમને પ્રેરણા, પ્રોત્સાહન અને આર્થિક સહયોગ આપવા માટે મા.શ્રી કુલનકાન્તભાઈ લુઠીયા, માનવ જ્યોત, મુંબઈના અમે અત્યંત આભારી છીએ. સતત તેમના પ્રોત્સાહનથી આ પ્રવૃત્તિ ટકી શકી છે. આ તબક્કે અમે અમારા પ્રિય વાંચકો, આજીવન સભ્યશ્રીઓ, શુભેચ્છક મિત્રો અને વિજ્ઞાપનદાતાઓને શી રીતે ભૂલી શકીએ, તેમનો પણ આભાર વ્યક્ત કરી ઋણ સ્વીકાર કરીએ છીએ. અમારા આ નવીન પ્રયાસને આવો જ રૂડો સાથ-સહકાર મળશે એવી અભિલાષા સાથે સૌને નતમસ્તક પ્રણામ..આવજો...આવતા મહિને ફરી મળીશું.

પૂર્ણ વિરામ...

જે તમે ઊડી ન શકતા હો તો દોડો, દોડી શકતા ન હો તો ચાલો, ચાલી શકતા ન હો તો ભાંખોડીયા ભરો, પણ તમે જ્યાં છો ત્યાંથી આગળ વધો. આગળ ને આગળ વધતા રહો...!

- માર્વિન લ્યુથર કિંગ

સ્વામી વિવેકાનંદ એન્ડ સીસ્ટર મારગ્રેટ એવોર્ડ-

૨૦૧૭ નિરૂબેન રાવળને એનાયત કરાયો

મેનાબા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ સંચાલિત મંથન અપંગ કન્યા સેવા સંકુલ હાજીપુરના સ્થાપક અને ટ્રસ્ટીશ્રી નિરૂબેન રાવળને “સ્વામી વિવેકાનંદ એન્ડ સીસ્ટર મારગ્રેટ એવોર્ડ-૨૦૧૭” સીસ્ટર મારગ્રેટ ફાઉન્ડેશન કોલકત્તા દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો. આ એવોર્ડ પં.બંગાળના મહામહિમ રાજ્યપાલશ્રી કેશરીનાથ ત્રિપાઠી અને સ્વામી બોધાસરનંદ મહારાજના વરદહસ્તે આપવામાં આવ્યો હતો. આ એવોર્ડ નિરૂબેનને તેમની સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ, દિવ્યાંગ બાળાઓના જીવનમાં શૈક્ષણિક, સામાજિક અને આર્થિક ઉજાસ લાવવાના મક્કમ નિર્ધાર, અથાગ પ્રયત્ન અને નિઃસ્વાર્થ કામ કરવા બદલ એનાયત થયો હતો. “વિકલાંગ મિત્ર” તેમને હાર્દિક અભિનંદન પાઠવે છે. શ્રી નિરૂબેન રાવળ, મંથન અપંગ કન્યા સેવા સંકુલ, મુ. હાજીપુર, તા. કલોલ, જિ. ગાંધીનગર પી. ૩૮૨૭૨૧, મો. ૯૨૨૮૬૪૭૨૬૫, ૯૨૨૮૦૦૧૯૨૧ ઉપર સંપર્ક કરી અભિનંદન પાઠવી પ્રોત્સાહન આપવા વિનંતી છે.

(પા.નં. ૧ ઉપરથી...)

હિતેશે મેનેજમેન્ટ સ્ટડીઝમાં ડિપ્લોમા મેળવ્યો. ફૂટબોલ ટીમનો કેપ્ટન સુધ્ધાં બન્યો. હિતેશ આજેય ચાલતો હોય ત્યારે ઓકવર્ડ દેખાય છે, એ બોલતો હોય ત્યારે એણે કેટલો બધો શ્રમ કરવો પડે છે તે આપણને સમજાય છે, પણ એનો જુસ્સો અસાધારણ છે. સામાન્ય માણસ કરતાં હોય તે બધું જ કરી શકે છે. એ મેરથોન સુધ્ધામાં ભાગ લે છે. આજે એ મોટિવેશનલ સ્પીકર તરીકે દુનિયાભરમાં સતત ઉડાઉડ કરે છે, જુદી જુદી કંપનીઓમાં કર્મચારીઓને પર્ફોર્મન્સ સુધારવા માટે કોચિંગ આપે છે. મસ્ત કમાય છે. એણે “બેટર ધેન નોર્મલ” નામનું પુસ્તક પણ લખ્યું છે. હિતેશે નાનપણમાં એકવાર નાસીપાસ થઈને પિતાને કહેલું : “ડેડી, હું બીજાઓ જેવો કેમ નથી ? હું નોર્મલ કેમ નથી ? પિતાજીએ ત્યારે જવાબ આપ્યો હતો : “તારે શા માટે નોર્મલ બનવું છે ? તારે બેટર ધેન નોર્મલ બનવાનું છે. તું મહેનત કરતો રહે, ફોકસ અકબંધ રાખ, પછી જો, તું બીજાઓ કરતાં બહેતર પુરવાર થઈશ.”

હિતેશનું આખું જીવન એક કેસ - સ્ટડી છે. સેરેબ્રલ પાલ્સીના દર્દીઓ વિશેની કેટલીય ધારણાઓ એણે ખોટી પાડી છે. આજે મંચ પર હિતેશ એક સુપરસ્ટારની જેમ પેશ થાય છે, એ જે આત્મવિશ્વાસ સાથે વાત કરે છે તે જોઈને આશ્ચર્ય થાય. સ્પીચ દરમિયાન એ ખુદની મજાક કરે, ઓડિયન્સની પણ ટાંગ ખેંચે. એના આખા વ્યક્તિત્વમાં ગજબની ખુમારી છે. ક્યાંય ગરીબડાપણું નહીં, દરિદ્રતા કે લાચારીનું નામોનિશાન નહીં. આપણને થાય કે ભગવાને જેને બધું જ આપ્યું છે એવા મારા-તમારા જેવા લોકોને રોદણાં રડવાનો કે ફરિયાદો કરવાનો શો અધિકાર છે ?

હિતેશ કહે છે : “મેં લાઈફને એક ચેલેન્જની જેમ જોઈ છે. મેં નિર્ધાર કર્યો હતો કે શારીરિક સ્થિતિ અનુકૂળ ન હોવા છતાં હું તમામ પડકારો ઝીલીશ, હું જીવીશ, લાઈફને ભરપૂર એન્જોય કરીશ. મારે લોકોમાં આ જ સંદેશો ફેલાવવો છે. મુશ્કેલીઓથી ક્યારેય ડરવાનું નહીં, સામનો કરવાનો. વિધન જેટલું મોટું હશે એટલી વધારે ઊંચાઈ તમે આંબી શકશો. અંત સુધી લડતા રહો. નેવર ગિવ અપ!” ● લે. શિશિર રામાવત (સૌજન્ય : સંદેશ)

“વિકલાંગ મિત્ર” ઓનલાઈન

હવે “વિકલાંગ મિત્ર”એ પોતાની વેબસાઈટ બનાવી છે. જેમાં વિકલાંગ મિત્રના પ્રસિધ્ધ થતા અંકો પીડીએફ સ્વરૂપે વાંચવા મળશે. આ વેબસાઈટની મુલાકાત અવશ્ય લેશો.

www.viklangmitra.org

વિકલાંગ મિત્રને હાર્દિક શુભેચ્છા રાહ...

All items are available Pack in Rs. 5/-, Rs. 10/-, Rs.15/-
100gm, 200gm, 500gm, 1kg and 5kg.

Mfg by : Pride Exim Pvt. Ltd.

153 / 154 G.I.D.C., Ranasan, Ta: Vijapur, Dist Mehsana

E mail : prideeximpvtltd@gmail.com,
valajimasala@gmail.com

Web: www.prideexim.com, Mo: 9904432412

દષ્ટિકોણ ચર્મચક્ષુથી શક્તિશાળી હોઈ શકે છે

ચાલીસ વર્ષ પહેલાં તેમણે દષ્ટિહીનોની સ્કૂલમાં ભરતી કરવામાં આવ્યા હતા. કેમ કે તેઓ જન્મથી પ્રજ્ઞાયક્ષુ હતા. સ્કૂલમાં ધોરણ આઠ સુધી તેમનું સરનામું ડિવાઈન લાઈફ ટ્રસ્ટ ફોર પ્લાઈન્ડ જ હતું. એ સમયે બેંગલુરુના એક પરિવારે તેમણે દત્તક લીધા. જેના કારણે તેમને પોતાનો અભ્યાસ પૂરો કરવામાં મદદ મળી. તેમણે અર્થશાસ્ત્રમાં એમએ સુધીનો અભ્યાસ કર્યો. ત્યારબાદ એમબીએ પણ કર્યું. પોતાના અનાથાલય પરિવારની મદદથી લગ્ન કર્યા અને તેમના બે પુત્રો છે. તેઓ આખી જિંદગી દૃઢતાની સાથે એવું માનતા રહ્યા કે દષ્ટિહીન અને શારીરિક રૂપથી અપંગ અન્ય લોકોને પણ સમાજમાં પોતાનું યોગદાન આપવું જોઈએ. આજે તેઓ બેંકમાં જોબ કરવાની સાથે દર વર્ષે અંદાજિત ૮૦ લોકોને પોતાના જેવા પ્રોડક્ટિવ બનાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. ૪૮ વર્ષના પૉલ મુધા બેંગલુરુની કેનેરા બેંકમાં સિનિયર મેનેજર છે. છેલ્લાં ઘણા વર્ષોથી તેમનું જૂના ઘરનો એક રૂમ દષ્ટિહીન અને સાંભળવામાં અસક્ષમ લોકો માટે તાલીમનું કેન્દ્ર બન્યો છે. આમાં કમ્પ્યુટર અને વોકેશનલ સ્કીલના સંશાધન અને ઉપકરણ અવેલેબલ છે. પોતાના શરૂઆતના સંઘર્ષથી પ્રેરિત થઈને પૉલ જેટલા શક્ય હોય એટલા દિવ્યાંગોને મદદ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. તેઓ પોતાની બેંકની જોબ અને પારિવારિક જીવનની વચ્ચે દિવ્યાંગોની દરેક સંભવ મદદ માટે તૈયાર છે.

સેન્ટર છ અને નવ મહિનાના બે ટ્રેનિંગ કાર્યક્રમ ચલાવે છે. આમાં વિદ્યાર્થીઓને કોમ્પ્યુટરનું જ્ઞાન અને અંગ્રેજી શીખાડાવવામાં આવે છે. અહીંથી તાલીમ લેનાર લોકો સ્થાનિક એનજીઓ સ્નેહદીપની મદદથી નાની અને મધ્યમ કંપનીઓ જ નહીં બેંક ઉપરાંત મોટી આઈટી કંપનીઓ જેમકે ટીસીએસ, વિપ્રો, સિસ્કો અને ઈન્ફોસિસમાં પણ જોબ હાંસલ કરી ચૂક્યા છે. અહીં સુધી કે કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ લેક્ચરર બની ગયા છે, તો કેટલાક પ્રાઈવેટ કંપનીઓમાં સીએ અને સ્વતંત્ર લૉયર પણ છે.

ગયા વર્ષે ડિમોનિટાઈઝેશનની સાથે તેમની ટ્રેનિંગમાં હવે નેટબેકિંગ, મોબાઈલ બેકિંગ અને અન્ય પ્લાસ્ટિક મનીના ઉપયોગનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ૨૦૦૮થી અત્યાર સુધી તેમનું ટ્રેનિંગ સેન્ટર ૮૫૦ પ્રજ્ઞાયક્ષુ યુવાનોને તાલીમ આપી ચૂક્યું છે. તાલીમ લેવા માટે આવનારા પ્રજ્ઞાયક્ષુઓ માટે ત્રણ હોસ્ટેલ પણ શરૂ કરી છે.

ઈંડા એ છે કે, દષ્ટિ શરીરનો એક ગુણ હોવા છતાં, એક દષ્ટિકોણ વિકસિત કરી શકે છે, જે સામાન્ય દષ્ટિથી વધારે શક્તિશાળી હોય છે.

- એન.રઘુરામન, મેનેજમેન્ટ ગુરૂ (સૌજન્ય : દિવ્ય ભાસ્કર)

સમાચાર સાર

- ઘી સોસાયટી ફોર ફીઝીકલી હેન્ડીકેપ્ડ, અમદાવાદ તથા થીંક પોઝીટીવ, અમદાવાદ દ્વારા “આવા વિરલા કોક” શ્રેણી હેઠળ આંતરરાષ્ટ્રીય અને રાષ્ટ્રીય રમતવીરો, રાષ્ટ્રપતિ એવોર્ડ વિજેતા શ્રેષ્ઠ દિવ્યાંગ કાર્યકરોને સન્માનવાનો કાર્યક્રમ ટાગોર હોલ અમદાવાદ ખાતે યોજાઈ ગયો. જેમાં સચિવશ્રી સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ગુજરાત, પદ્મશ્રી એવોર્ડ વિનર વિકલાંગ રમતવીર દેવેન્દ્ર ઝાંઝરિયા અને સમાજના મહાનુભાવો ખાસ ઉપસ્થિત રહી દિવ્યાંગોને પ્રોત્સાહન પુરુ પાડ્યું હતું.
- મંથન અપંગ કન્યા સેવા સંકુલ, હાજીપુરમાં “માતૃશ્રી સત્યવતી જય ગોપાલ અગ્રવાલ વિશિષ્ટ બાળકોની શાળા” તથા “તરૂલતાબેન ઉપેન્દ્રભાઈ દેસાઈઉદ્યોગ ખંડ”નો ઉદ્ઘાટન સમારોહ યોજાઈ ગયો. જેમાં પદ્મશ્રી ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ, પ.પૂ. મહંતશ્રી દિલીપદાસજી મહારાજ જગન્નાથ મંદિર, મોહનદાસ બાપુ સાંઈ ધામ થલતેજ, દાતાશ્રી ચિમનભાઈ જયગોપાલ અગ્રવાલ, તરૂલતાબેન ઉપેન્દ્રભાઈ દેસાઈ તથા આકાશવાણીના પ્રખર વક્તા શ્રી ભરતભાઈ રાજગોર, હીનાબેન મોદી, દિવ્યાંગ ક્ષેત્રે કાર્ય કરનાર ડૉ. આપ્ટે અને ટ્રસ્ટી મંડળ, મંથન પરિવાર ઉપસ્થિત રહી કાર્યક્રમને દિપાવ્યો હતો.

પ્રિય વાંચકો, શુભેચ્છકોને...!

આપશ્રીને વિનંતી કરવાની કે આપ પોતે અને આપના મિત્ર વર્તુળને “વિકલાંગ મિત્ર”ના સભ્ય (સહયોગ રાશિ આજીવન રૂ. ૧૦૦૦/- અથવા વાર્ષિક રૂ. ૫૦/- બે વર્ષના રૂ. ૧૦૦/- માત્ર) બનવા પ્રોત્સાહિત કરી સહકાર આપવા કૃપા કરશો. એક અંકના સ્પોન્સરની રકમ રૂ. ૨૦૦૦/- છે. આપશ્રી આપની સહયોગ રાશિ મની ઓર્ડર / ડીડી / એટપાર ચેક (જે “વિકલાંગ મિત્ર- Viklang Mitra”ના નામનો) દ્વારા નીચેના સરનામે મોકલી શકો છો. આપશ્રી આપની સહયોગ રાશિ યુનિયન બેંક ઓફ ઈન્ડિયા, વિજાપુર શાખાના ખાતા નંબર 448201010032029, IFCS CODE-UBIN0544825, CUST.ID-14871011માં જમા કરાવી આપનું નામ-સરનામું સાથે મોકલવા વિનંતી છે.

તંત્રીશ્રી, વિકલાંગ મિત્ર

મુ.પો. માટી -૩૮૨૮૬૦, તા. વિજાપુર, જિ. મહેસાણા,

મો.નં. : ૯૭૨૬૦ ૪૩૯૧૧, ૯૧૦૬૦૫૩૯૦૨

viklangmitra@yahoo.com

viklangmitra@gmail.com

www.viklangmitra.org

હ “વિકલાંગ મિત્ર”ને હાર્દિક શુભેચ્છા સહ...

**I CAN DRIVE A CAR
AND GO WHEREVER I WANT.**

● Both Limbs Disabled ● Left Limbs Disabled ● Right Limbs Disabled

Car Hand Operator Kit :

HO : +91 94260 51000

www.hadicap.co.in

SAIKA
Adding Wings to The Differently Abled
www.handicap.co.in

ગુલાબનાં વાવેતર

- આચાર્ય ઉદયકીર્તિસાગરસૂરિ

“લો અંકલ !” શું છે ? “ ગુલાબ ! હું દરરોજ તમને ગુલાબ આપી જઈશ, ગુલાબની જેમ સ્વસ્થ થઈને તમે પણ ખીલી ઉઠશો !” “પણ બેટી, આવું શું કામ કરે છે ?” “હું તો અંકલ, સુગંધ વહેંચું છું. આ હોસ્પિટલના પલંગે પલંગે જાઉં છું ને દર્દીઓને ગુલાબ આપી મહેંક મહેંક કરી નાખું છું!”

છોકરી તો નાની છે, માંડ તેર વર્ષની છે. સ્કૂલમાં ભણે છે સ્કૂલ તો બપોરની છે, એને થયું કે હું શા માટે સવારના સમયનો સદુપયોગ ન કરું ? ને એણે વિચાર્યું, ખૂબ વિચાર્યુંને પછી હોસ્પિટલમાં દર્દીના ખાટલે ખાટલે જઈને એક-એક ગુલાબ આપવાનું નક્કી કર્યું. ગુલાબ તાજગીનું પ્રતીક છે, સુવાસનું પ્રતીક છે ને દર્દીઓને તો જોઈએ છે તાજગી કેવા ઢીલા ઢીલા અને મ્લાન બની ગયા છે તેઓ ! એમને તાજગીની જરૂર છે. સુવાસની જરૂર છે. ગુલાબની જેમ મુરઝાયેલા અરમાનો ખીલી ઊઠે એ જરૂરી છે.

એને એ છોકરી સવારે આઠ વાગે હોસ્પિટલમાં પ્રવેશે છે. એની પાસે ઝોળી છે. ઝોળીમાં ગુલાબ છે, પલંગે પલંગે જાય છે ને પૂછે છે : “કેમ છો, અંકલ” કેમ છો, માસી ? “કેમ છો, દાદા”ને પછી ઝોળીમાં હાથ નાખી બોલી ઉઠે છે : “લો, ગુલાબ!

સાવ સામાન્ય વાત છે. માત્ર ગુલાબ આપે છે છોકરી ચહેરા પર પ્રસન્નતા, હસતો ચહેરો ને એના હાથમાં હોય છે એવું જ મહેંકતું ગુલાબ : “લો અંકલ! લો, આન્ટી” ગુલાબ દર્દી લઈ લે છે. પછી હાથમાં આપેલા ગુલાબ સામે જોઈ રહે છે. પછી ગુલાબને નાક પાસે લઈ જાય છે, સુંઘે છે.

મન મહેંકી ઉઠે છે. હૈયુ તરબતર થઈ જાય છે. એક દર્દી વિમલભાઈને લકવા થયેલો છે. અડધું અંગ લકવાગસ્ત છે. એ ગુલાબને સુંઘતા કહે છે. “આ ગુલાબે તો મને નવી દૃષ્ટિ આપી છે!” એટલે ? લકવા થયા પછી મારી આશાઓ કરમાઈ ગઈ હતી. મને થયું હતું કે : મૂઠં આ જિંદગી ! ક્યારેક તો મને આત્મહત્યાના વિચારો આવતા, હું હતાશામાં ડૂબતો જતો. જડ થઈ ગયેલું અડધું અંગ હવે અડધા અંગે જ જીવવાનું ! ખાટલામાં પડ્યા રહેવાનું કે પછી વોકરના સહારે જિંદગી પસાર કરવાની આવી જિંદગીનો શો અર્થ ? પછી ? એક દિવસે એ ગુલાબવાળી છોકરી મારી પાસે આવી, મારા હાથમાં હાથમાં મિલાવ્યો,

પછી એણે મારા હાથમાં ગુલાબ મૂકી : “અંકલ તમેય ગુલાબની જેમ ખીલી ઉઠશો જોજોને લકવા મટીને રહેશે. પણ અંકલ, એક વાત કહું ? કહેને બેબી ! “તમે માત્ર ગુલાબના વિચારો કરજો, કાંટાના વિચાર ન કરતા. ખીલવાના જ વિચારો કરજો, કરમાવાના વિચાર ન કરતા. મધમધવાના વિચાર કરજો, દુર્ગંધના વિચાર ન કરતા !” હું તો સાંભળી રહ્યો જોને, આ છોકરી કેવી ઉત્તમ વાતો કરે છે ! બસ ત્યારથી હું એ જ કરું છું, જે છોકરીએ કહ્યું હતું ને તમે માનશો, હું દિવસે દિવસે સાજાપણાનો અનુભવ કરું છું !

વાત સાચી છે. ઉત્તમ વિચારોના મૂળિયા ઊંડા હોય તો એને ફૂલ બેઠા વગર નથી રહેતાં, ફળ આવ્યા વગર નથી રહેતાં ! પણ જગતના માનવીઓની વાત ન્યારી છે ! બધાંના નસીબમાં “ગુલાબ” નથી હોતા ! ગુલાબ વાવે છે ને મનખાને મહેંકાવે છે. કેટલાક બાવળ વાવે છે, ને જાત અને જગતને કાંટાની અણીઓ ભોકાડે છે. ગુલાબ અને કાંટા. ગુલાબ વાવો, ગુલાબ મળશે. બાવળ વાવો, કાંટા મળશે. પણ અમુક માણસોનો તો એક જ ઉદ્દમ હોય છે : “બાવળ વાવો, ભાઈ, બાવળ વાવો !” એટલું યાદ રાખો કે બાવળ વાવનારે કાંટાની તૈયારી રાખવી પડશે, જીભ પર જ ઉગે છે ગુલાબ અને બાવળ ! જીભને સંયમમાં રાખો સારા શબ્દો અને ઉત્તમ વિચારો રજૂ કરો ! લોકો ય કહેવા જોઈએ કે : “આની જીભ તો ગુલાબ જેવી છે” જીભ કાંટા ઉગાડતી હોય તો ?

લોકો કહેશે ! જીભ કાંટા જેવી છે ! તો પછી ગુલાબ જ શા માટે ન વાવવા માત્ર વિચારો નહિ, તેને અમલમાં મૂકવા દ્વારા તમેય એ ગુલાબવાળી છોકરીની જેમ સુવાસ વહેંચવાનો સંકલ્પ કરી નાખો ! ●

ઊંઝામાં ૨૦૦ દિવ્યાંગોને સરકારી યોજનાઓથી માહિતગાર કરાયા

ઉત્તર ગુજરાત વિકલાંગ કલ્યાણ સંઘ, વિસનગર દ્વારા ઊંઝા બાળોજ માતાજી હોલમાં ઊંઝા તાલુકાના ૨૦૦ દિવ્યાંગોને સરકારી યોજનાથી માહિતગાર કરાયા હતા. આ કાર્યક્રમમાં રોટરી ક્લબના મંત્રી હિતેશ પટેલ, પરિશ્રમ ગૃપના મંત્રી રાકેશ પટેલ તેમજ રાષ્ટ્રીય કારકિર્દી સેવા કેન્દ્ર વીઆરસી અમદાવાદ, વડોદરાના અધિકારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા માટે અશોકભાઈ પટેલ અને તેમની ટીમે ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી.

દિવ્યાંગ પ્રથમ માણસ છે અને પછી દિવ્યાંગ છે. તેના અધિકારોનું રક્ષણ કરવું એ આપણી પવિત્ર ફરજ છે.

જુન-૨૦૧૮ના અંકના સૌજન્ય દાતાશ્રી જયાબા સોમાણી પરિવાર ટ્રસ્ટ-અમદાવાદ, હસ્તે- નટવરલાલ સોમાણી

From :

તંત્રીશ્રી, વિકલાંગ મિત્ર

મુ.પો. માટી -૩૮૨૮૬૦, તા. વિજાપુર, જિ. મહેસાણા,

મો.નં. : ૯૭૨૬૦ ૪૩૯૧૧, ૯૧૦૬૦૫૩૯૦૨

viklangmitra@yahoo.com

www.viklangmitra.org

Book-Post

Post Reg. No. G.Meh-257/Valid Upto 31-12-2018

To.